

درگاه

اونش کونده برنشر اولنور

برنجی سنه : برنجی جلد

نومرو : ۶

۵ تموز ۳۳۷

حكاية

كل نورك كنهائي

بغدادده «باب الشرک» [الشرق] حله سنده
يشيل چينارله پارلايان نفيس آراهه سگلي برمناره يله
قوغورلارنده رنگارنگ کورجين آلايلرينک بارينديني
خرابه لردن بشقه برشيئي قالبيان اسكي خليفه لر جامي
قربنده اقامت ايديبوردی .

او صبحاده کورجينلرک دم چکديکي بوخرابه
يغنگنک ديرسکني دوش وسوق المطارينده ک
دکاهه کيديبوردی . بردنبره مناره کولسک سنده
صبيق اورتولي ، فقط اورتوسي ، حالي ، بوي
وحرکتلري مدهش صورته زوجه کل نوري آکديران
برقادين کورور کي اولدم .

نظرلردن قاجق ايسته بور ، صاغه صوله کيزلي
وقورقاق باقيشلر فيرلاتارق ياواش سسله کنج برمنلا
ايله کوروشيبوردی . اوده ، الله بلاسي ورسين ، اوکا
آئين نظرلر ، طاق ، سوزلر واسرارانکيز اشارتلرله
مقابله ايديبوردی و محبتندن فوق العاده متلذذ اولديني
کوروليبوردی . وهرايکيسي اطرافلارنده اوچوشان
کورجينلر کي اوتوشه بور کيديلر .

« اوقادين ... اوقادين والله زوجه کل نوري
فقط بن اوني شيمدي اوده برافتم . ياناقلمده
الآن صوک بوسه لرينک ايزي واردی . شيطان لعنت ،
اونک شله نك بر مناسيله نيم صاقاله استبر ايدده ک
قدر حيله کار ورياکار اولماسي قابلي ؟ فقط شهبه
محل يوق ديه دوشوندم . باقلاشقه جسارت
ايدمدم ، فقط محقق بويالانجي عجم قيزيني ، بوحياسزي
طوغق ايسته بوردم . ايسته اونک چارشافي ، اونک
بوي ، اونک حالي ، هرشيئي ... فقط حقيقتا کل نوري ؟
أوت خابر أوت ! خجالتله اکيلن آلمی
بردن قالدرمادن ايجده فيصقانچلي حاسنک قايناديئي
دوبه رق بر بوغا کي کيتديکي استقامته باشم ا کيك
کيتدم ، کيتدم ... فقط بردنبره اطرافني آلان بر
کورجين سوروسي کوزلري قابدي ، آرالنده
قالدم . برقاناد اورماني باشک اوزرنده دالعالانيور ،
کوکسمه يوزيه شدتله چارپيوردی . بن کنديني
مدافعه ايتک وکوزلري محافظه ايتک ايجون قوللري
قالديرده راحتمز ايتديکم بوشن قوشلر عبامه صاريفه
چوم ايديبورلر ، بنده سالانيور وسنده ليوردم .

بو قاناد دورطه سي داغلايدن صوکرده کنديني
بر طوغله ييغني اوستنه دورلش بولدم : چوزولان
صاريم برده ایدی . کينلر ، باشمه کلنلره کوليور ،
حتي بردانه سي فنا برمقصده وسنهزي برساهه ..

— اي بغدادی !.. کونک محقق اوغورلو
کيده جک اما صاريفه ابي باق ، اوزرينه کورجينلر
برشي برافتمشي ؟ زيرا اونسز اوغور اولز

بومعذبک سويلديکينه اهميت و برمه يره ک دقتله
خرابه يه ومناره کولسک سنده باقدم .

فقط نه کل نوردن ، نه ده خيالنن ، نه ملادن ،
نه ده اوکا بکزر برشيدن اثر واردی . چولده بر
سراب کي هرشي غائب اولمشدی .

برمدن قالقدم ، عقل و محاکمي آلهه امانت ايتدم
وهيچ برشي کورمه . ش کي راحته سوق المطارينه
دوغور يوله قولدم . کندي کنديه . ياکيلهک ..
ياکيلهک «ديوردم .

— بالک ! بالک ! دقت ! دقت !

بو برسا ایدی ، دجله ساحلندن کلپور وايجه
دولو ، سولري آقان ايکي طولوم يوله غش مسکني
خلق آراسندن ايتهرک بورتيوردی ..

اوآنده نه دوشونيبوردم ؟ بلکه کل نوري ...
قولاغک ديبنده « باله ! » ديه باغبرارق بو
حريف طولومارله بکا اويله برچارپديک ... طولومک
بري ، ملادی و فیشقيران صوبيله بنی باشند
آشاني ايصالندی . مرکب چامورک ايجنه قابدي ،
ايکينجي طولومده دوشدی ، مرکب کنديني يوکندن
قورتولش ، سريت بولنجه سونچندن آشاني يوقاري
زييلوب ، چفته آتفه باشلادی . خلق اطرافزه
طوليلندی .. بعضيلري تکدير ايديبور ، قاديئلر
قورقارق ، چيغقارله قاجيشيور ، چوققلر آواز آواز
باغبرارق سگي آردرييورلدي . سقاني چکيشديرهرک
باغبيور ، کفرلر ساووريور ، وچکوب ايتيوردی .
بن ايسه مسارتان وسولري آقان پاچاورالره اک
پاچاوراسي کي ايدم .

حالمز اوقدر تحف ايدی که ... بن بيله کوله جکدم
فقط ...

— باشم ايجين ... عبدالقادر کيلانيک باشي ايجين ...
کور واشک اولان سنسک .. ديه قاب وسرت اليه بنی
کوکسمدن باقالادی ..

— طولومارک باراسني .. صوعلک باراسني ..
زحمتکده باراسني و بره چکسک . اوچ ليرا و بر ..
سکا ايتديکم ايجون ، سندن بو قدر ايتيوردم ايبک
کورک اوغلي ، يوقسه ...

— ضرر يوق .. ايشته آلاجهک ، هايدی
کيت ، الله امانت ... اهميتلر برآدمله قونوشديني آکلان
سقا بردنبره لساني دکشيدردی ، حاله ايتيدي حيله کار
برتمسيله ، اوييه بوخالده کيدوب ، زوجه بو قيافته
کورونمکده نيم ايجون برمحذور يوقسه اوييه قدر
اجرتسز کورتورجکني سويلدي .

بو حيدودک قابا شقه سني شدتله کسدم
ودفع ايتدم . ياز موسنک صيغاق برزماننده ايدک
نهايت بويله اومولادق برزمانده ييغاقده پک فنا
برشي دکلدی . عبامه ايجه صاريلارق کيزليجه دکاهه
دوغور يوللاندم . طانيدق واحياه راست کلک ايشته
ميوردم . محجوبيمه واره مدمن يول اوزرينه ايصالق
برايتر برقان عبامه صقيجه صاريلش اولديم حالده

منه ساي دکاهه واردم وقورو ايش اوبالري هان
کييدم . عطريات شيشه لري وقوطولري اوقوبه رق
کرانها عطريات شيشه لري دزمکه قوبولدم . حصري
يايوب ، ياصديني سيلکهرک قابويه اولوردم . باقلم
رزقي و برن الله ، اوکون حصمه نه ابرمشدی ؟

بوتون کوف آليش و برش ايتدم . اوکون
مشتريلم پک چوقدی . کلن قاديئلرک هيسي طريف ،
بارله واني مشتري ايديلر . بوتون کون کارلي آليش
و برش لره کچدکده نصره آرتق اقشام اولمشدی ،
مؤذن اذان اوقيبوردی . دکاني قابدم تسبيح چکهرک
واسناه الهيه يي ذکر ايدهرک ديگر تجار قومغولري
سلاملام و اوزاقلاشدم .

نهرک کنسانرنده دولاشيور واقشامک سربن
روزکارني غمونيتله تنفس ايديبوردی . کندي
کنديه « آتالر سوزي فلاکت اوچدر دير غريب
شي اوچنجي فلاکت داهاکله دی ، عجب دنياي
دکشدی ، آی مسلمانلر ! » ديه سويليوردی
صوبک جريانه قايش سياه « کفهر » ايجلري انسان
دولو ، قارشى ساحله دونه دونه کچيور ، قزبل آلاجه لي
دالغهلر اوزرنده ، اوق کي سريغ خفيف صندالار
قاييوردی . کونش قوبرجق خرما آغاچلارينه زمرود
زغفران تولري سرعشدي .. افلاطون کوکده چيني
قيه لري يوکسکتن ، خرما وليمون باغچه لري آراسنده ،
اوليا تربه لري ساحل بويجه اوزانيوردی .

بردنبره کولسک باصدي وهرطرفه برخرسز
کي حلول ايتدی . مناره لره تپه سنده قنديللر ياندي .
صیقاقدن بوغولان وصوليان بوک شهرک کوروليسي
ديندی واقشام سربلکندن فرحلا دی . مؤذنک
سسي شهرک اوزرينه سکونت و رحمت ياغديرهرقه
يوکسليوردی . شهريلرک خارجه ک حياق سوندي
واتونک يرينه آجيق داملرده نشه لي برعائله حياتي
باشلادی .

ايشته بو دقيقه ده بنده کل نوري و صباحي
آکلاشلماز کورونوشني خاطر لايلاق باشمي اکدم
وقاراکفده اوك بولي طوتدم .. شبه قلبي بارچاليو .
ردی . ايلک بکا عاقلانه حرکت ايدرک منصف اولماي
نلقين ايديبوردی . فقط انتقام داهاشيميدن قلبمده
بيک درلو جنات و ظلم قرارلري قوريوردی . بولري
دوشونورکن بن بيله تيريبوردم . هانکي يولدن بيلدم ،
نهايت اوه واصل اولدم .

ايجه بر البسه کيه ره دامه چيقدم . برمدت
صوکره زنجي قاديئلرک زوجه سويلديکي شوسوزلريني
ايشيدم :

— آه خانم نه فلاکت ! افندي بزه بو اقشام
هيچ برشي کتيرمدي . کل نور جواب و بردي :
— نه ضرر وار ، افنديکله اوندنه برکت وار ،
بالکز الله اوکا قوت و برسين ، بزه باغشلاسن
واوني ايجرده وديشارده بختيارايتسين . چونکه اونم
روحک ووجوديک نشه سيدر . برشي ديمکه حقا
يوق . اوغورسز عرب ...

بری بری آردنجه کیدیور، طولوم یوکی سفار
دكانلرك اوتخاكنه بونه سولورور آرقه لرنده سربلنكله
مشوع بر خفیف زوزكار دالغه لانیور، دوشوك یوکی
سركبلر آرقه سنده سركبیلر سوبلنكله، سوكارك
كیدیوردی .

یك بر مشتری خانم سوق المطارندن كندی .
النده احوال سوق البرازیندن یكی آلدینی بر قاچ
بارجه ایكلی قشاش واردی . دكانه كندی
واطوردی . هیچ بركله سوبله میور، یوزنیده
آچاوردی . نظر دقتی جلب ایتدی .

قاریشقی انجه وهیچ طایفادیم نفیس برشی
قویوردی . بو قوقو باشی سرسم ایدهك وقای
تسخیر ایدهك درجده كوزلدی . آجیق مشربلی،
شوخ بر قادیغی ایدی ؟ . . . سیاه یوکی
چارشفاك قسماً اورتدیک آلتون باقرارل ایشله می
قرمزی ایلانسان برأورتو اچینده وجودی یوموشاق
اختارلره قیوریلوردی . اورتوك آلتنده حس
ایدین زنكین قالمه لری باش دوندیوریور وانسانه
قوتلی برهجان بریوردی . كزلیجه بكا كوزلرینی
كوستردی . و برباقشی بنی جنك، عشق خدودلرینی
آشاجی قدر عاشق ودلی ایتدی . نهایت بیله زنك
و یوزوكلره سوسلو بیاض وطونبول الارندن برینی
چارشاندن چقارمه راضی اوله رق برمدت عباسك
اوستنده برافدی ، بن تیركه الیری بر آج ال کی،
ساهدن كلن بونعه اوزاندم .

تام بوسرده قلیك یانینی بردن بره سوندورن
وخی برمده حیرتدن میخلایان بر خیال چارشیدن
كیدی . زوجهم كل نور ! . . . بو دفعه او ایدی ،
آرتق نه شبهه ، نه خیال . بودفعه كل نور ایدی . . .
سایچیلرك آراسندن ماهرانه قایارق كیور .
عجله عجله مشرتلر و دكانلر آراسندن بر ییلان بالی
كبی قایوردی .

اسکی بر مدرسه نك دیوارلری بونجه اوزانان
ونهره اینی دار بر سواقه كیدی . هان چارش
اورته سنده آرقه لرندن فیرلادم . شاشیران مشتم بنی
دلیرمش ظن ایدهك ، قورقودن بر صیحه فیرلا توب،
أورتولرینی طویلا یارق غلبه لی اورته سنده قاچمه باشلادی .

آرتق بو دفعه محقق یاقالامشدم خانی . . . پك
یاقیندن تعقیب ایدیوردم . شیمدی اونی طوته جنم
و چارش اورتیه سنده اهل اسلامك غیظ ولعنتی اوزرینه
یاغدیراجم ، كوزيك اوكنده اونی طاشلا سینلر ،
والله بالله باباجم . اوتاعاز عجم قیزی !

فقط نزهه كیدیوردی ؟
سوكناری، كوپرو جوارى كوندوز قالا باقدور
خاير ، اوراسی تلافی بری اولامازدی ، آكلامد :
« كوفه » طوتارق نهیا اولان و بو كبی بولوشلاره
بك مساعد اولان قارشى یقه یه كچهك . . .

نظر دقتی جلب ایتدند نهایت قدر اونی تعقیب
ایده جكدم . برمدت موم ساتان بر آدمك اوكنده

بونلری قرارلاشدیریور و آیات كرمه اوقویوردم . دعا
ایتدكدن سوكره قلیحه برآز فراحق كیدی . قومشولرم
دكانلرینه برر برر كایور و :

— السلام علیكم ! دیه سلام و بریورلردی .
— وعلیكم السلام ! كونكیز ای و برکتلی
اولسون !

— بوتون اهل اسلامه ایلك و برکت !
سلاملردن سوكره آلیش و بریشه باشلادم .

اوكله یه دغوو ای كینش زنكین خانلر دكانه
كلنكه باشلادیلر . بیهكك كنارینه طرافته اوطوردیلر ؛
زنكارنك جارلری آلتنده كیزلهدكاری آتاقلرینی سالالایارق،
طبق برنار دالنه قوغش بلبلاره بکزیورلردی .
یوزلرینك اورتوسنی آچدیله وهیسی بردن ایسته دكارینی
سوبله مكه باشلادیلر .

— كل صوی، یاسیدی، شیشه لره پ بالدیزی
اولسون !

— برقاچ درهم ای دوكلوش قه ، یاسیدی !
— قوتلی و كوزل قوقولو چیچك صوی، ای
عطارلرك شیخی . . . ساچلرم ایچوند ده عنبری باغ . . .
بر شیشه كل صوی، یاسمن قوقوسی، تركس ،
شبیوی و قرقیل روحی . . .

هینسی ؟ . . .
ایسته دكارینی سرعته و بریوردم . دولاباری، جامكاری
آجدم . قوطولرك قاپاقلرینی قالدیردم . رافلرك اوزرنده
كوجوك شیشه لر ایچنده صیرا ایله دیزلش زنكارنك
قیمتدار روحلر ، ماوی چینیل چنسا قلدرده سهرلر
دیزلشدی .

زنكارنك نقشلره سوسلو بارلاق كل صوی
شیشه لری، كوموش قاپاقلی چیچك صوی شیشه لری
چقاردم . آبانوز قوطولرده ، سندان چكمه جلدده
صاقلادیم قوقولی توزلری سورمه و آلقلری قاریشدرم .
اك نفیس چیچكرك نفیس روحلرینك حس اولدینی
آلتون نقشلی بلور شیشه لری ضیاده بارلادیم .

حصیرك اوزرینه قوقولو طلمس موسقه لری ،
مسك شیشه لری یایدم . وبتون بوناری، متیم باقان
خانلره كوستردم . بونلر حیرانی، انجه بارمقلرله
كوزلاك سهرلرینی شافله ایدن شیشه لره دوقونیورلر ؛
بویا و پودره لری معاینه ایدیورلر ، نادر قوقولری
مستانه نفس ایدرك ، سورمه بی تجربه ایدرك ،
نازلانارق حیرت ایدیورلردی .

نه نفیس وسوعلی ایدیلر . بتون ایسته دكارینی
آلدیلر . وصویه آچلق اوزره، بلكنلرینی حاضرلایان
ظریف كیچیلر کی به لری اورته رك دوزلدیلر . قته دن
قیزاران بارمقلرینك اوجیله برقاچ آلتون اوزاندیلر .
ایچی چكرك آلدیم .

اونلر اورتولرینك آلتنده بنم آنغلی ونومید
حاله دلی کی كوله رك، بربری آرقاسندن اوزاقلادیلر .
صایچیلر و آلیجیلر چارشیده كیدوب كیور ، بوك
باله لری آلتنده ایکی قات اولش حلالر، صولوه ریق

برهند حاصرینه اوزانغشدم . سربن برروزكار
أسیور و كل نورك سحرلی كله لره برابر شبهه لری
داغیتور ، قلیمك یاره سته شفا و بریوردی . كل
نوردن شبهه ایتك ؟ جنت ویلان . . .

اونی یانه چاغیردم و حرارتلی نوازشارله اوقشادم .
اوده بكا ، محبته فضله سیله مقابله ایدیوردی . بن
اونك یاننده ، باغ ناصل علوده اربرسه اویله
أربیوردم .

زعفرانی پلاو یدك، طوبراق چاناقلرده شربت
ایچدك . برمدت اوطوردق و كیجه سربلنكند بوز
كی صوغومش قارپوزلر یدك . قومشولریمز چوجو-
قارلره اویناشه ری داملرنده كولو شیورلردی . . .

سوكره سركیجه کی كبی بنه كل نور حاصیرك
اوزرینه اوزاندی ، باشنی دیزمه دابادی والاری
أوبه رك ضیلا غمه وهیچ قهره اغملامه باشلادی . .
كسیك جله لرله :

— آه كوزم، برچوجوغز اولسه یدی . اللهم !
نه اولوردی ؟ قومشولرینك ، كیمك بر اوغلان ،
كیمك قیز ، هینسك وار . . . بنده برچوجوغم بر
دانهك چوجوغم اولسه . . . بو آرزو طبیی اولدینی
قدر حقلی ایدی . كل نور چوجوغی اولدینی ایچون
چوق بدیخت ایدی . الله بزی برچوجوقدن محروم
براقیوردی . آه نه كدر ! كل نور بوتقاصانی عاملاق
ایچون بر باشقه قادین آلاچندن قورقوردی . . .
أزندن نه كایرسه یایدیغز حالده الله دعالریمز قبول
ایته یوردی . ایرته سی كون اودن چیقاجم سیراده ،
عبای كیرمه سی ایچون زنجی قادی چاغیردم . جواب
و برمدی سراق ایتدم اونی آرامق ایچون اندرونه
یعنی حرمه (كل نورك آرزوسی اوزرینه فارسی
اسمیه حرمه اندرون دیورم) كیردم و كل نوری
برقاچونك آرقه سنده باش باشه عربله ، اومصینه
كیزی كیزی قونوشوركن بولدم .

برقاچ كله ایشیده ییلدم . فقط نه شبهه اویاندیریچی
واسرارلی كله لردی : « جامع . . . امام . . . برکتلی . . »
منلاك خیالی بردن كوزيك اوكنه كادی
واوفكده دن دلی اولش بر حالده سواقه فیرلادم . . .
آه اومنلا به راست كشه یدم . اونكله حسامی كوره جكدم .
همده صوبالره اوحساب خبلی آغیر اوله یقدی . . .
والله اوكا كوزل عجم قیزلرینی باشدن چقارمینی و مناره
كولكلرنده سلطانلری آتارغنی اوكره ته جكدم ،
اما راست كله دم . . .

كل نور چوجوقسزلغندن دلی کی اولاشدی .
هچبا حقیقه منلا به می سراجعت ایده جكدی ؟ حریف
بكا كوزل وای یایلمش كورونمشدی . بوقسه ایتشمی
ایدی ، حالت اومه كیرمشیدی ؟

— یاری ! . دوندن بری باشمده دولاشان
اوجنچی فلاكتده بوی ایدی ، بوقسه ؟ . . آه اكر
اویله ایسه كل نوری « والله بالله تالله » عینلرله
بوشایوب قوغاچدم وهیچ آجیادن اونی تیرزه فصل
كونده ره جكدم ؟ دكانی آچاركن كندی كندی

توقف ابتدایی کوردم . بومیدنلرک ملاقاتی عجبایک قاراکاتی بر پردی اولجقدی ؟

مولر ... بوندن استفاده ایدهرک بنده بر اسکچی دکانه کیدم وعلیعلیه آرقمه اسکچی ولسکی بریدی بورتوسی آلدیم؛ بوقیافته پردیلچی به ویاخود یان کسچی به بکزه بوردیم . باشمه ، کوزلر به قدر این ، یوزعی تمامیه اورتن باغلی واسکی بر کفیه باغلایان وبر « عکال » کیره رن دکاچینک متحیر حال تحفدی .

بو مسورتله تبدیل قیافت ایتش اولهینم حالده کندی سواقه آندیم . کچلر بوجول آرسلانندن قورقار ق صاغه سوله دهشته قاجیورلردی . هر حالده بوقیافته آندیم بیله بی ملانیایاجقدی .

حیرت اینجده قالان اهالی بی یاردم باشم بوسک ، خیشیرتیلی بورونوسله شیخلرک شیکندرده ده مدهش وقورقونج اولارق یوریوردیم .

اسکله کدم وزوجه می ایری یولی بر زنجی صندالچی نك، قوجاغنده صنداله بندیررکن کوردم . صنداله یالکنز قادینار واردی . حرمه مخصوص بر صاندال ... معماقیه آسرانه بر طور ایله یاقلاشدم و صندالچی به بکا بر آجاسنی امر ایتدم ...

— تریه کیره جکسک ! ... تریه ؟ ... حرم اولدیغنی کورمیورمیسک ! دیه تریه سزجه جواب ویردی .

— اونی تحقیر ایتیم . کورمیورسک بدویدر ؟ اصول ، نظام ندر بیلیمور ! « دیه اختیار بر صندالچی مداخله ایتدی . بن جرأت ایله صنداله یاقلاشیرکن ایکی قالین آل او،وزلر به وسیرتک اورتسته بایشدی .. وایشی آکاره نه وقت بولامدن صندالک یکریمی آدیم اوتسته ایضلاق یره یوارلاندیم .

باشمه کانی بر جوق قهقهه لر قارشیلادی . زنجی به کلنجه نهرک اورتسته شیده کورک چکدرک صندالی اوزاقلاشدریوردی . اوزاندن باغیردی :

— بر آرز بکله سوکره کایر سنی تکرار اوسیرن یره یاتیریرم . ای شیخک اوغلی ! سزک چولده یوقدر سیرن و یوموشاق بر یوقدر ... ها ... ها ... یولجیلر ده اوکا کسکین و اینجه قهقهه لرله جواب ویره رک کولدیله .. قهقهه لر کوبودن کین انسانلره قدر عکس ایتدی .

— جهنه کیت ! ... اوکا، اوزکده کن تیره بن سسمله آنجی یوقدر جق مقابله ایده بیلیم .

کل نور بر کره داما آلدن قاجشدی . کندی بی بیله آلهاتیلیمش حسن ایدهرک هریشی بیرناجی ، بارچالیه جق درجه ده اوزکده کیدم . چارشیه دوندیم و غیبوتده دکانی بکلین بر قوم شومه تشکر ایدرک دکانی قاپادم خسته اولدیغنی طن ایتدی و حاله آجیدی ، خاطری مسوردی . بسم ایتمک چالیشارق تشکر ایتدم .

جاملر بوشالیور و نمازدن کلنلر آلنلرنده طوبلاناتر دامله لر یی آلرله سیلرک اوزکده کین کونشده اولرینه عودت ایدیورلردی .

یولی شاشیرمش برکوبک کی سواق سواق دولاشدقن سوکره کونشک حرارتندن بیله جق حاله کلوب دوردیم ، یاغمر کبی بوشانان ترم اوفکچی بوغمشدی و حرارت بی صوصانه برق فلبیده کی بوتون حسلری بکا اوزتدیرمشدی . سو ایچمک ایچون نهرک کنارینه دوندیم . بنده ده عمرمه بر کره اولسون زیارت ایتدیم بر اسکله نك کنارینه کلدیم ، یوزوستی یره یاندم ، دوداقرعی اوزاندم ، آچ کوزلی کی اوقدر چوق صو ایچمک ده اوسو ایله بر یانفین بیله سوندیریله بیلردی . فارم شیشدی وطولوم کی قایاردی . سوکره تها بر خرما آغاجک کولسکسته نهرک کچدیکی سوبلی بر کوشیه قدر سوروکلندیم . آغاجک کوده سته راجتجه دایاندم ، فارشی ساحله حزین خرابه لره و خراب اولره اوزون اوزون باقم و اشیا نك هجیسی و انسانلرک مناسز غروخی دوشوندیم ، دوشوندیم .

بردن یره قارشیده ، رؤیاده کبی ، اوچ صیره دیوارله محاط برنجی خایه المنصورک آلون سرانیده کی قبه نك بارله ادینی کوردم ، سوکره دجله نك ساحلنده هرمر هر دیورلرله ، باغچه لک ییشلکاری آراسنده کولون هارونک سرانی : الخله ؛ واونک قارشینده سوکیلی سلطان زبیده نك کل باغچه لری و آلون قسلی شیشیتاری کورونووردی . بوسر ایلرک اطرافنده ، نهایتن دالغار کی ، کوروتولو محله لر اوزانیور . قییلری خرما آغاجلرله و دیگر ضرورعانه کولکلی ، خفیف صندالره دولو جدولر بر خلیفه لر شهرخه مختلف استقامتلرده قطع ایدووردی .

بوخیالی منظره بردن استحال ایتدی ، صالاندی و نهایت ییغیلدی . هرشی تکرار اولدی . وصویلمش دوه آقرلرینه مشابه رنگیز خرابه ییغیلری حاله دوشودی . هرشی تمشدی ...

الهدن باشقه نه قالیر ذاتا ... کندی فلاکتی ، هر دقیقه آیفالرمزک آلتنه قوم دانه لر کی سربیلن بوبوک فلاکتلرله مقایسه ایدرک ایچم بر آرز راحت ایتدی ! و کندی تسلی ایچون عمر خیاناک شو سوزلر یی تکرار ایتدم :

یالکنز شو دوعی باشقه هرشی یالان حیات اوزاقلاشیر ، صولان چیچله اولور شرابیز ، ساقیز ، شریقیز ، سوکیز « ویرا نك آلتنه طوبراق اولمازدن اول آلمده اولاندن مستفید اولام ...

*

دجله نك دالغه لر قیزیل ایشقلرله باریلدیوردی . آفتام کونشک سوک شعاعانی ، بغدادک بیاض داملری اوزرینه آلتون برآخ کی داغیلیمشدی . یاقین برمنارده حزن سسیله مؤذذ اذان اوقو یوردی . کندی کلدیم ویراقدیم بغدادی اوابی آتی

ایچون اسکچی به قوشدم . سوکره قلم یاشلایچنده آغزم آچی ، کندی کندی « کل نور یارین ترک اولنه جکسک ، لا حول ولا قوه ... اوت ، قوغولا جقدر » دیه سوبلنرک اوه دوندیم .

کل نور بی کورور کورمن قارشیلانق اوزره قوشدی آبدست آلتی ایچون ایلر یی وکل صوبی قوقان اییک ایشلمه لی حاولومی کتیردی . سوکره باشی اوبوزیه دایایوب ، یوزی کوسمه قویه رق سوبولغا بر طوره :

« نه قدر کچ قالدک سوکیلی ... »

آه بیله سوهرکن وکوزه لکن اونی نه قدر سهویوردیم . شفتالیدن داما اینجه وصولون اولان یانقلری ، تیره ک دوداقلری ، اییک کی یوموشاق وایلیق صاچلری بی صیجاق بر درافوش ایچنده فوجایووردی . حده رغما کندی بی بردافوشه بر اقیور ، ایدور ، ایچنده آرپوردم . اوت آه اوت اونی سوویوردیم . فقط بر دیرمه شمشک کی اونی عربک کوفه . سند اوزاقلاشیرکن کوردیم هقله کادی .. اونی قوجاغمه بین ایتدیکی خاطر لامق نه عذاب ! صا صیلماز عشقه مقابل نه فلاکت ! ..

« کل نور یارین محق قوغولا جکسک . » اونک نوازشری خنجر ضربه لرندن زیاده بی خراب ایور دی ، ایتکه جسات ایدمده دم ، یالکنز کندیمن اوزاقلاشدریم . اوندن هم نفرت ایدور ، هم سوویوردیم . بوغازیه هیچقیر طیفانیور . باغیرق ، آغلانق عذابه ، فلاکتیه دنیای ، کجی بی ییلدزلری شاهد طوعی ایسته یوردیم :

— نك وارسوکیلی آتشکی وارسوبله ؟ روح ، سکا بر آرز چیچک صوبی ویره می ؟ متأثراولما ، باق یانکده م و سنکم . بی تولودن بیله او یاندیرایله جک اولان قوللرله باشی طوتدی . فقط هیس یالان ، هیس ریا دکلی ؟ حیله کار ! .. اونی اوزاقلاشدریم . — بی راحت براق ، یارین هرشی کچر ! براق ، یارین ان شاء الله ! ... ایچی چکدرک :

— ان شاء الله ! ... دیدی .

یارین نه یایاجمی اوزون اوزون دوشوندیم . قاضینک اوکنده کل نوری تطلیق ایتک ... فقط شاهد لازم . اونی بندن باشقه کیمسه مثلا ایله کورمه مشدی . هر حالده بونک بویه اولمش اولمش دهاتی ایدی . اونی زنجینک کوفه سنده ، نهردن کچرکن بندن باشقه کیمسه یاقلا ناهمشدی .. جری تیره ده ؟ کندی کندی بونلری اضطرابله سورپوردم . نهرک اوستنده نیم بیله یینه مدیکم حرمه مخصوص بر کوفه ده دولاشق برنام و سبزی دکدی ... خار ... مثلا ایله قونوشدی . فقط جیبا کل نورمی ایدی ؟ .. یوزنک اک اوق بر یزنی بیله کورمه مشدم . الحاصل یارین قاضی به نه دیه جکدم ؟ ... بو محترم آدم بنگله کولوب ، آلا ی ایده جکدی . اوقادینلرک وطولرک مدافنی ، حامیسی ، شیه سز بندن دایلار ، اثباتل ایسته یه جک . « هانکی

استانبولك اون بئش كوني

مريم «مرکور دو فرانس» ده — قارشى غزته لرنده فرانسجه ادبى يازياريله معروف اولان رشاد نوري بئك «مرکور دو فرانس» ده نديم ودوربه داتر بر اثرينى كوردك . بوجوجه بارسك بللى باشلى دورت بويوك ومشهور مجموعه لرندن بربدر . بالخاصه دائما لك بئى ادبيات جريانتلرينك پيشداريدر . سنبوليسم ادبياتى بوتون دنيايه بو قدرتلى مجموعه تعميم ايتدى . فرانسزلر قيصه جه «مرکور» ديدكارى زمان برنوع عالم ، برنوع روح ، برنوع ذوق ، برنوع تاقى خاطرلاريدلر . «مرکور» ك صحيفه لرنده بر بولاق بركنج عمر ايجون اشتهارك باشلانغيجدر . «درگاه» ك عجب اولان رشاد نوري بئى «مرکور» ده اثريله سرتاج اولمش كورمكدن بر تورلو ، اثرينك نديم ودوربه داتر اولوشندن ديكبر برتورلوسونيدك . بارسيلر بو اثرى كم بيلير نه قدار ذوق ومراقله اوقوديلر . سباسبى چرجه ايجنده كى ، بر دوره ايجنده كورونن بويوك شاعرلر جاذبه ليدلرلر ؛ نديم شرقك اوشاعرلرندندر . اميد ايدهرزكه رشاد نوري بئك بوقدمه سندن صوكره نديم ده ، عمرخيام كى ، اوروپانك عمومى مراقفى جذب ايدهرجك ، اونك ده غرالىرى ترجمه ايديله جك ، اللرده كزه جك . رشاد نوري بئك ، خيالى ترجمه ايدهن «فيج ژرالد» دن دها بويوك بر مظهريت عنى ايدهرز .

برغسونك استغفاسى مناسبتيله بشرى تعالى ايتديرمك حرسيله كان بوتون بويوك فيلسوفلر كى برغسون ده دنيايه بسيتون بئى وذكالمز ايجون ناكهظهور برنش ابداع ايله كلشدر . سى اقل واصغرى جهده تايللرى ايجنده محبوس قالان انسانلر ماده عالمنك قانونلرني كشف ايدنجه بولنرى عطالت تايليله چار چاپوق حيايه تطبيقي وبوسايله آليشدلرى برذهنيتى ادامه ايتمكدن برباس كورميه رك مطلوبلرى اولان حضور وراحى الده ايتك ايشته ديلر .

ايشته حيايتك قيصه لنى وحافظه سنك عددوتى حسيله تصرف عقلى وجهه اصغرى فى خوش بولان بشرىت مزاجينك بوتلك تايلنى تطمين ايدن مجرد وعمومى كوروشلرني چوق شخصى وجوق متنوع اولان حيايه على المعجله تشميل ايتك سوداسى ايتنده يان كلديكى بر زمانده هر كسى قيزديره جق بر سس جيتدى : «ذكا ، حياى آكلاماز !» ايشته بوسس برغسونك سسى ايدى . محدودال نظر بر ماديتيلك ماكنه كى قوروب كوسترديكى عالم ايجنده بويكى سس نه قدار چاقاندى وكيم بيلير دها نه قدار چاقانه جق !... برغسونه كانجه يه قدار حيايت ، برتكرردن عبارتدى . زمانك يارايجى برصبروره سى يوقدى . بوتون عالم بركره ياراتيلمش وآرتق بئى

آلئى اوقشادى ، بارماقلىله كوز ياشلرني سيلدى . اونى بولاك كندرينه ، خرما آغاچلرنيك آلتته سوروكلدم . بكا بوليله اوستننده بو قيسافنده راست كان كل نور حالمتخير ، تلاشله «نيجين؟» ديه سورويوردى . برآز كنديه كلارك برقاچ كله سويله بيلدم . واوكا شهبه لرني آكلتدم . اونى قوللريك آراسنه آلهرق : «بئى عفو ايت ! آلاهيم ، عفو ايت !» دييوردم .

اولا ، اوفكللى كوزلرله بكا باقدى وويره چكى اعدام حكمندن قورقويوردم . فقط برمدت صوكره ، فورطنه دن صوكره آچان كونش كى يوزى كولدى . آغزى آچيلدى ، وكونشده ديشلرى بارلادى . بردن بره اوقدر صمبى ونشله برقه يه قوباردى كه بن بيله كولدم . بنم غريب قيافته ، كوز ياشلرندن قيزاران كوزلرعه باقديجه كولك ، كولك... كل نور بكا آكلتدى . فقط اون ديكلميوردم . هرشيئى آكلشدم . محبوب اولدم ، چونكه حقيقت اوقدر بارزدى كه...

فقط هرشيئنه رغما قلبه ده خيخ برشبه قالشدى .
صوردم :

— وكوجينلرك اورتنه سندن... ماره نك كولكه سندن كي مثلا ؟...

كل نور ، دها زياده كولهرك :

— اومى ؟... اوزنجى قاديئدى . بن اوكا كندى چارشافنى كيديره رك ذريت باباسنك نره ده اولديغنى آكله يه كوندرمشدم .
زنجى قادين ايدى ديمك

او كيجه يه مهاديه كيپرديك عمره نك اك كوزلر كيچاسى او كيجه اولدى .

بر قاچ زمان صوكره ده زوجهم ، كوزلرني محبوب ايتديره رك ، ذريت باباسنك دعاسنى قبول ايتديكنى سويله دى .

رزانه عارف

ايضاح — رزان عارف خام نغنديك اوچنجى نسخه مرده انشاز ايدن وقارلرني اوزرنده درين بر انطباق برافان «نيريز سلطاني» اسمنده كي نفيس حكايه سنك آلتته ترتيب پروالرينك تصحيحى صره . سنده مصححك بر خنئاسى اوله رق «عجم حكايه سى» دنيله جاك برده ر «عجمه دن» دنيله شدى . او حكايه عجمه دن نقل ايديلديكى كى عجم ، دنيايله ده برنسيت وعلاقه سى يوقدر . بونى مع الاعتذار تصريعه لزوم كوردك...

دليلار ؟... زنجى ، مثلا ، موملر... كندى كنديه ي كولوئج بولدم...

«اونى قوغانم ويارين ايتانلر بولاجم» ايرته سى كوني اونى صيق ير ترصد آلتنده بولدميرنى وبر لحظه كوزدن غائب ايتمه يكي دوشوندم . باقالم ، عجم قيزى ، دها بنم يوزيمى قارارعه دوام ايديه بيله چكى ايدى ؟...

صبح ايركن بدوى اونايمى كيدم . كل نورك بئنديكى اسكه ياقننده كيكلدم ، بكليوردم ، نهايت كلدى... او ايدى . بر «كوفه» به بئندى وباشقه قاديئلر آراسنه غائب اولدى . «كوفه» اوزافلاشدى . پرمدين چيقدم . بنده كنديه مخصوص بر «كوفه» كاليه رك تمقيبه باشلادم . دجه نك سريغ جريانه تابع «كوفه» اوزون زمان ايجى بوش برطوپاچ كى ، دونه دونه بئى قارشى ساحله سرسمه مش اولديغيم حالده براندى . كل نورك قوبو رنك چارشافنى كوزدن غائب ايتيه يوردم .

نهايت ايضاق ملورايغه آياق باصدى . ليون رنكسندكى صارى بايوچاريله سرعته ، سانكه هر برآدمى قلبه باصيورمش كى ايلروله دى .

قلبده لك اوفاق مرحمت حسنى بيله قوبارارق اونى تمقيبه باشلادم . زبيده نك تره سته دوعرو ايلروله يوردى . بوسون طوموش خرابه لرى دولاشدقدين صوكره... اونك ، حيرته ، خرما آغاچلارنى آراسنده كيئلن ، اسنى وكرامتى بيلمه ديكم برامام تره سى اوكنده دوروغنى كوردم... متوكلا نه قاپوي ايتدى وهيج آرقه سته باقادن ، ايجرى كيپردى . تردد ايدويوردم برامام تره سنده جسارت ايديه بيليرمى ؟ آرتيق كنديه طونامادم ، كوزلرم جنايت آتشيله بارلاره رق ، ألم قامامده ، بيله برم كى بنده آرقه سندن ايجرى كيپردم . كورديكم منظره نفسى طيفادى ، عقام قارشيدى ، يرمده نفس نفس ميخلاندم ، قالم . برقاچ فقير قاديئله برابر برسفيل بدوى قاديئك ياننده چوملش كل نور ، سوكيلم ، امامك تره سنده موم ياقويوردى .

تماسله آشيئمن اولان اسكى چينياره باشنى دابامش يالكنز نياز ايجون باشنى قالدرييور و :

— اى ذريت باباسى ! بكاده كوندر ، برچوجق كوندر ، اى ذريت باباسى !... كوندر !... ديكبر قاديئلر خشوع ايله تكرار ايدويورلدى .
— كوندر !... كوندر !... كوندر !...

اوقدر متبيج ايدم كه ، بركناره چكيله رك خرما آغاچه داياندم ، كوز ياشلرني صاليوردم . هيچتريقلره صارصلييوردم . عمام يرمده سوروكله نيوردي كقيهم بوزولش اوموزلرعه دوشمشدى . تره بدن چيقاركن ، زوجهم دوندى ونجى ملائيدى :

— آلاهيم ! زوجم... بونه حال... نه اولك ؟
روحم نيچون ؟ نيچون ؟... البسه لرني دوزلندى .